

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 24 kwietnia 2023 r.

Poz. 2474

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.137.2023.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 21 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572)

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 2 uchwały Nr XXXII/266/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z form wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat.

Uzasadnienie

W dniu 29 marca 2023 r. Rada Gminy Krzęcin podjęła uchwałę Nr XXXII/266/2023 w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z form wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 4 kwietnia 2023 r.

W toku badania legalności tego aktu stwierdzono, że w stopniu istotnym narusza on obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

W treści § 2 badanej uchwały Rada Gminy Krzęcin postanowiła, że:

1. Za świadczenia nauczania, wychowania i opieki realizowane w przedszkolach publicznych, oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, o których mowa w §1 niniejszej uchwały, w czasie przekraczającym wymiar 5 godzin dziennie, o którym mowa w § 1, ustala się opłatę w wysokości 1,30 zł (jeden złoty i 30/100) za każdą godzinę zajęć.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, podlega waloryzacji wskaźnikiem, o którym mowa w art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm.), w wysokościach i terminach wynikających z tego przepisu.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowią przepisy ustawy o finansowaniu zadań oświatowych¹⁾, w szczególności art. 52 tego aktu, zgodnie z którym *Rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę:*

1) publicznym przedszkolu i oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo oświatowe;

2) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy - Prawo oświatowe (ust. 1).

Ustalona przez radę gminy wysokość opłaty nie może być wyższa niż 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz innej formie wychowania przedszkolnego (ust. 3). Ustawodawca ustalił w ten sposób kwotowo **maksymalną stawkę opłaty** za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu. Rada gminy, określając zatem opłatę

¹⁾ Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2082 z późn. zm.).

za pobyt dziecka w gminnej placówce, jest zobligowana do uwzględnienia ustawowej stawki, co oznacza, że opłatę tę może ustalić na poziomie **nie wyższym** od tej kwoty.

Jednocześnie, prawodawca w art. 52 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych przewidział, że **Maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3, podlega waloryzacji**. Waloryzacja dokonywana po raz pierwszy polega na pomnożeniu kwoty opłaty, o której mowa w ust. 3, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Kolejne waloryzacje wysokości opłaty polegają na pomnożeniu kwoty opłaty z roku, w którym była dokonywana ostatnia waloryzacja, przez wskaźnik waloryzacji i zaokrągleniu w dół do pełnych groszy. Waloryzacji dokonuje się od dnia 1 września roku kalendarzowego, w którym ogłoszono wysokość wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z ust. 5 lub 6. Z kolei, ust. 7 stanowi, że Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do końca marca roku, w którym jest dokonywana waloryzacja, o której mowa w ust. 4, wysokość wskaźnika waloryzacji oraz maksymalną wysokość kwoty opłaty, o której mowa w ust. 1, po waloryzacji.

Z treści cyt. unormowań wynika zatem wprost, że waloryzacji podlega maksymalna wysokość opłaty ustalona w art. 52 ust. 3 ww. ustawy na kwotę 1 zł, nie zaś wysokość opłaty ustalona przez radę gminy. Zwaloryzowanie tej maksymalnej opłaty i ogłoszenie jej nowej wysokości w trybie art. 52 ust. 7 przez Ministra właściwego ds. oświaty i wychowania otwiera przed radą gminy możliwość zaktualizowania opłaty ustalonej uchwałą tego organu i jej ewentualnego podwyższenia do kwoty zwaloryzowanej maksymalnej stawki. W tym miejscu zaznaczyć należy, że ogłoszenie zwaloryzowanej stawki maksymalnej nie wpływa w żaden sposób bezpośrednio na zakres obowiązków rodziców dzieci uczęszczających do publicznych placówek przedszkolnych, albowiem ich obowiązuje stawka opłaty ustalona przez radę gminy. Ponadto, co należy szczególnie podkreślić w przedmiotowej sprawie, rada gminy nie posiada kompetencji do wprowadzania mechanizmów waloryzacyjnych w odniesieniu do opłaty, której wysokość ustala na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Nie została bowiem wprost do tego upoważniona.

W niniejszym przypadku, Rada Gminy Krzęcin w § 2 ust. 1 uchwały Nr XXXII/266/2023 – zgodnie z przyznaną jej delegacją ustawową - ustaliła opłatę za wymienione w nim świadczenia w wysokości zwaloryzowanej maksymalnej stawki wskazanej w Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki *w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz maksymalnej wysokości kwoty tej opłaty, po waloryzacji*²⁾. W akcie tym ogłoszono, że:

1) wskaźnik waloryzacji wynosi 1,144;

2) od dnia 1 września 2023 r. maksymalna wysokość kwoty opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, po waloryzacji, wynosi 1,30 zł.

Z kolei, w § 2 ust. 2 ww. uchwały, Rada Gminy Krzęcin stwierdziła, że opłata, o której mowa w ust. 1 podlega waloryzacji na zasadach określonych w art. 52 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, czym przekroczyła zakres przyznanej jej kompetencji.

O wadliwości przepisu uchwały w takim brzmieniu wypowiedział się m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 17 lipca 2017 r. sygn. akt II SA/Ol 385/18, stwierdzając, że *Rażąco narusza prawo również zakwestionowany przez organ nadzoru § 2 ust. 3 uchwały, zgodnie z którym opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w § 1 uchwały, podlega waloryzacji na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Postanowienia te są bowiem niezgodne z art. 52 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z tym przepisem - maksymalna wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3, podlega waloryzacji. Rada Gminy nie była więc upoważniona do modyfikacji uchwałą tego przepisu, który należy stosować wprost. Dotyczy on bowiem maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym 5 godzin dziennie.*

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, stwierdzenie nieważności § 2 ust. 2 uchwały Nr XXXII/266/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. *w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z form wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie wysokości wskaźnika waloryzacji maksymalnej wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz maksymalnej wysokości kwoty tej opłaty, po waloryzacji (M. P. z 2023 r. poz. 243)

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Mateusz Wagemann
II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI